

Dosarul nr. 2rac-140/19

Prima instanță - (Judecătoria Bălți, sediul Fălești) I. Păcaleu  
Instanța de apel - (Curtea de Apel Bălți) A. Albu, A. Toderaș, E. Bejenaru

## ÎNCHEIERE

20 martie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ  
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul  
judecătorii

Valeriu Doagă  
Svetlana Filincova  
Dumitru Mardari

examinând admisibilitatea recursului declarat de avocatul Nina Matveeva-Bociog în interesele Primăriei orașului Fălești,

în cauza civilă intentată la cererea înaintată de petiționarul Primăria orașului Fălești, persoană interesată Uniunea Cooperativelor de Consum din orașul Fălești, cu privire la retragerea autorizației ce vizează activitatea de întreprinzător,

împotriva deciziei din 2 octombrie 2018 a Curții de Apel Bălți, prin care s-a respins apelul declarat de avocatul Nina Matveeva-Bociog în interesele Primăriei orașului Fălești și s-a menținut hotărârea din 7 februarie 2018 a Judecătoria Bălți, sediul Fălești,

### c o n s t a t ă :

La 13 decembrie 2017 avocatul Nina Matveeva-Bociog în interesele Primăriei or. Fălești a înaintat cerere cu privire la retragerea autorizației ce vizează activitatea de întreprinzător, solicitând retragerea autorizației Uniunii Cooperativelor de Consum din or. Fălești (UCOOP or. Fălești) nr. 0098, eliberată pentru desfășurarea activității pe teritoriul pieței din or. Fălești, str. Pieței, 1.

În motivarea cererii petiționarul a indicat că UCOOP or. Fălești i-a fost eliberată autorizația nr. 0098 pentru desfășurarea activității comerciale pe teritoriul pieței din or. Fălești, str. Pieței, 1, în care nu este indicată data eliberării, dar este indicat că este prelungită până la 31 decembrie 2011 și pe perioada de activitate.

Astfel a invocat că autorizația nominalizată este contrară prevederilor legale atât după conținut cât și după modul de eliberare și desfășurare a activității pe teritoriul pieței din or. Fălești.

A indicat că conform art. 14 alin. (3) lit. b), e), h) și alin. (5) din Legea cu privire la comerțul interior, notificarea privind inițierea activității de comerț va corespunde modelului stabilit la anexa nr. 2 și va conține următoarele date: denumirea și codul activității de comerț conform CAEV Rev. 2, cu mențiunea privind comercializarea producției alcoolice, berii și/sau a articolelor din tutun;

suprafața comercială (m<sup>2</sup>); declarația pe proprie răspundere a comerciantului privind respectarea legislației.

În cazul unităților de comerț amplasate nemijlocit pe terenuri proprietate publică, suplimentar actelor stabilite la alin. (4), la notificare se anexează copia de pe actul care confirmă dreptul de proprietate sau folosință a terenului pe care este amplasată unitatea comercială (decizia privind atribuirea terenului construcția și amenajarea pieței, titlul de autentificare a dreptului deținătorului de teren, contractul de arendă/comodat sau, după caz, un alt act).

A menționat că, contrar acestor prevederi, în autorizația nr. 0098 din 31 decembrie 2010 nu este indicat genul de activitate și codul lui, nu este indicată suprafața comercială și, cel mai important, terenul indicat ca adresa amplasării unității comerciale, or. Fălești, str. Pieței, 1, este proprietatea administrației publice și UCOOP or. Fălești nu dispune de actul care confirmă dreptul de proprietate sau folosință a terenului pe care este amplasată unitatea comercială (decizie privind atribuirea terenului pentru construcția și amenajarea pieței, titlul de autentificare a dreptului deținătorului de teren, contractul de arendă/comodat sau, după caz, un alt act).

Mai mult UCOOP or. Fălești a desfășurat activitatea pe teritoriul pieței în baza unui contract de arendă fals și a Titlului de autentificare a dreptului deținătorului de teren cu drept de folosință ilegal, care prin hotărâri judecătorești definitive a fost anulat, iar contractul de arendă a fost declarat nul.

Astfel, nu dispune de un drept legal pentru folosința terenului indicat în autorizație, iar, în lipsa unui astfel de drept, autorizația urmează a fi anulată.

A mai indicat că în conformitate cu art. 11 alin. (7) din Legea cu privire la principiile de bază de reglementare a activității de întreprinzător, autoritatea administrației publice și sau altă instituție abilitată prin lege cu funcții de reglementare și de control va anula documentul oficial prin care se permite inițierea și sau desfășurarea unei afaceri, acordat conform prezentei legi, dacă va constata neîndeplinirea unor condiții care aduc o gravă atingere interesului public, securității naționale, ordinii sau sănătății publice și care nu pot fi remediate sau dacă deficiențele identificate nu au fost remediate în termenul stabilit.

În baza acestei legi, prin Dispoziția Primarului or. Fălești nr. 288 din 11 decembrie 2017 „Cu privire la retragerea autorizației de amplasare și funcționare a obiectului de comerț”, autorizația nominalizată a fost retrasă.

Conform art. 343<sup>1</sup> alin. (2) din Codul de procedură civilă, în cazurile în care sistarea temporară a valabilității sau retragerea, în conformitate cu prevederile legii, a licenței/autorizației ce vizează activitatea de întreprinzător a fost dispusă de autoritatea competentă, ceasta este obligată, în decurs de 3 zile lucrătoare, să se adreseze cu o cerere în instanța de judecată privind suspendarea sau retragerea licenței/autorizației ce vizează activitatea de întreprinzător.

Prin urmare, consideră că autorizația nr. 0098 eliberată UCOOP or. Fălești, urmează a fi retrasă.

Prin hotărârea din 7 februarie 2018 a Judecătoriei Bălți, sediul Fălești cererea înaintată de avocatul Nina Matveeva-Bociog în interesele Primăriei or. Fălești a fost respinsă.

În motivarea soluției adoptate, instanța de fond a reținut argumentele invocate de petiționar nu constituie temei de retragere a autorizației nr. 0098 deoarece aceasta a fost eliberată în baza chitanței nr. 565 din 14 iunie 2010, cu termen de valabilitate 31 decembrie 2010 (ulterior fiind prelungită), pe când Legea nr. 231 cu privire la comerțul interior a fost adoptată la 23 septembrie 2010 și a intrat în vigoare la 6 luni de la data publicării, data publicării fiind 22 octombrie 2010 iar data intrării în vigoare 22.04.2011. Prin urmare, la eliberarea autorizației nr. 0098 Legea nr. 231 din 23 septembrie 2010 cu privire la comerțul interior nici nu era adoptată.

La fel, instanța a reținut că prevederile art. 14 alin. (3) lit. b), e), h) și alin. (5) din Legea nr. 231 din 23 septembrie 2010 cu privire la comerțul interior, nu sunt aplicabile cazului din speță întrucât, potrivit art. 17 din Lege, aceasta reglementează procedura de depunere de către comercianți a notificării privind inițierea activității de comerț cu cel puțin 15 zile lucrătoare până la inițierea activității, la autoritatea administrației publice locale, care în termen tot de 15 zile are obligația de a verifica datele indicate în notificarea privind inițierea activității de comerț, potrivit principiului „ghișeului unic”.

Totodată, instanța a menționat că Primăria or. Fălești este proprietarul terenului pe care î-și desfășoară activitatea UCOOP or. Fălești, însă reieșind din faptul că instanța prin hotărârea definitivă a Judecătoria Bălți, sediul Fălești din 17 martie 2017 a reținut că dreptul de folosință asupra terenului situat pe str. Pieții nr. 1 din or. Fălești, de către UCOOP Fălești este un drept dobândit în temeiul legii și persistă atât timp cât există cooperativa de consum, anularea titlului de autentificare a dreptului deținătorului de teren eliberat la data de 28 martie 2018 de Primăria or. Fălești, care atestă dreptul de folosință a UCOOP or. Fălești asupra terenului cu numărul cadastral 4301217002, cu suprafața de 1,1196 ha, situat în or. Fălești, str. Pieții nr. 1 și a contractul de arendă nr. 84 din data de 26 octombrie 2011, încheiat între Primăria or. Fălești și UCOOP or. Fălești, nu constituie temei de retragere a autorizației nr. 0098.

La 14 februarie 2018, avocatul Nina Matveeva-Bociog în interesele Primăriei or. Fălești, a declarat apel împotriva hotărârii primei instanțe, solicitând casarea acesteia și emiterea unei noi hotărâri de admitere a cererii petiționarului.

Prin decizia din 2 octombrie 2018 a Curții de Apel Bălți, s-a respins apelul declarat de avocatul Nina Matveeva-Bociog în interesele Primăriei or. Fălești și s-a menținut hotărârea din 7 februarie 2018 a Judecătoria Bălți, sediul Fălești.

La 31 ianuarie 2019, prin intermediul oficiului poștal (f.d. 35), avocatul Nina Matveeva-Bociog în interesele Primăriei or. Fălești, a declarat recurs împotriva deciziei din 2 octombrie 2018 a Curții de Apel Bălți, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe și restituirea cauzei spre rejudecare în prima instanță.

În motivarea recursului, reiterând circumstanțele și argumentele de fapt și de drept expuse în prima instanță și instanța de apel, recurentul a invocat că hotărârile instanțelor inferioare de judecată sunt ilegale, lipsite de un suport probatoriu, contradictorii probelor din dosar și circumstanțelor cauzei și urmează a fi casate din motive că instanțele nu au aplicat legea care trebuia să fie aplicată, au aplicat o

lege care nu trebuia să fie aplicată, au interpretat în mod eronat legea, au soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces, -aprecierea probelor a fost arbitrară și nepărtinitoare, iar erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale administrației publice locale, în special a dreptului de proprietate, garantat de art. 1 a Primului Protocol adițional la CEDO.

La fel, a invocat că, în ședința de judecată a instanței de apel și a primei instanțe s-a discutat problema că la momentul examinării cauzei, terenul din str. Pieței, 1, or. Fălești, a fost transmis în gestiunea ÎM „Asociația Piețelor din Fălești”.

Astfel, litigiul în cauză atinge drepturile acestei întreprinderi, care însă nu a fost antrenată în proces, ceea ce servește temei pentru casarea hotărârilor contestate.

În conformitate cu art. 434 din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Materialele dosarului atestă că copia deciziei recurate a fost expediată în adresa participanților la proces la 30 noiembrie 2018, și a fost recepționată de recurent la 3 decembrie 2018.

Din aceste considerente, Colegiul consideră că recursul înaintat la 31 ianuarie 2019 este declarat în termen.

În conformitate cu art. din 439 alin. (2) și (3) din Codul de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copieii de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia.

Judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin. (2).

Examinând temeiurile recursului, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține următoarele.

Temeiurile de declarare a recursului sunt prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Astfel, instanța de recurs reține că examinarea chestiunii privind admisibilitatea recursului presupune verificarea conformității temeiurilor invocate în cererea de recurs cu temeiurile prevăzute la art. 432 din Codul de procedură civilă.

La caz, Colegiul constată că argumentele invocate în cererea de recurs nu se încadrează în limitele stabilite de norma indicată, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate, or, motivele recursului sunt similare celor invocate în cadrul judecării cauzei, asupra căror instanța de apel s-a pronunțat.

Dezacordul recurentului cu decizia instanței de apel, nu constituie temei de casare a deciziei recurate, or, recursul exercitat conform Secțiunii a II-a din Capitolul XXXVIII Codul de procedură civilă, are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Totodată, Colegiul reține că, potrivit regulilor din Secțiunea a II-a din Capitolul XXXVIII Codul de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanța de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural, și anume, dacă se invocă că instanța judecătorească a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Codul de procedură civilă, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Din recursul declarat nu rezultă că instanța a apreciat arbitrar probele.

În acest sens CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că, dreptul de acces la instanța de judecată nu este absolut. Există limitări implicit admise [cauza Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230]. Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45).

Curtea a mai reiterat că, modul de aplicare a articolului 6 CEDO procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective; trebuie ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (a se vedea Botten împotriva Norvegiei, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-I, p. 141, § 39).

La fel, conform jurisprudenței Curții, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (Helmens împotriva Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

În conformitate cu art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului.

Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Având în vedere cele expuse, Colegiul consideră că recursul declarat de avocatul Nina Matveeva-Bociog în interesele Primăriei or. Fălești, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă și, drept urmare, este inadmisibil.

În conformitate cu art. 270, art. 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se declară inadmisibil recursul înaintat de avocatul Nina Matveeva-Bociog în interesele Primăriei orașului Fălești.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului, judecătorul

Valeriu Doagă

judecătorii

Svetlana Filincova

Dumitru Mardari